

Prøven i Teoretisk Pædagogikum 2026-27

Tema 3: Valgfrit tema

Du skal inden for dit frit valgte tema udarbejde en problemformulering, der fokuserer på et didaktisk problem, du har oplevet i din undervisning. Du skal legitimere temaet som et, der er relevant for undersøgende og reflekterende gymnasielærere. Ud fra problemformuleringen skal du analysere og vurdere et undervisningsforløb i et af dine fag eller i fagligt samspil, hvor du har fokus på det valgte tema. Du skal inddrage almen didaktik og fagdidaktik, og dine didaktiske valg skal begrundes både teoretisk og praktisk. Du skal udvælge den empiri fra din undervisning, der skal være udgangspunktet for din analyse og refleksion, og du skal gøre rede for, hvordan du vil opbygge og gennemføre analysen og refleksionen. Desuden skal du forholde dig til, hvordan din analyse og refleksion kan være et udgangspunkt for didaktisk udviklingsarbejde i din undervisning eller på skolen. Se i øvrigt om krav til opgaven i Studieordningen for Uddannelsen i teoretisk pædagogikum.

Hvis du vælger tema 3, skal du selv – i modsætning til i tema 1 og 2 – vælge det didaktiske tema, der skal være udgangspunktet for din besvarelse. Du skal vælge et didaktisk tema, som kan være udgangspunktet for din didaktiske undersøgelse, analyse og refleksion.

Du skal **legitimere** temaet som et relevant tema for en opgave skrevet af en undersøgende og reflekterende gymnasielærer. Det vil sige, at du skal begrunde, hvorfor det er et relevant og væsentligt tema at tage op i forhold til undervisningen i dit fag og i undervisnings- og skoleudvikling. Det kan ske med udgangspunkt i debatten om gymnasieskolen, fag og undervisning både i den politiske offentlighed og i medierne og i den gymnasieinterne debat i fx de faglige foreninger. Det kan ske med udgangspunkt i tendenser og strømninger i forskningen. Og det kan ske med udgangspunkt i styredokumenterne for de gymnasiale uddannelser, fx love, bekendtgørelser, læreplaner og vejledninger (se uvm.dk).

I forlængelse af legitimeringen af temaet skal du udarbejde en **problemformulering**, der afgrænser et konkret didaktisk problem. Problemformuleringen skal lægge op til, at besvarelsen skal ske med udgangspunkt i didaktisk undersøgelse, analyse og refleksion over et undervisningsforløb i et af dine fag eller i fagligt samspil og pege ud mod diskussioner af didaktiske udviklingsmuligheder i din undervisning, i dit fag og på skolen. Problemformuleringen skal formuleres i forlængelse af din legitimering af temaet.

Udgangspunktet for din didaktiske undersøgelse, analyse og refleksion er altså et planlagt, gennemført og evalueret undervisningsforløb. Dette undervisningsforløb er din centrale **empiri**. Du skal redegøre for, hvilken empiri du har udvalgt og hvorfor. Undervisningsforløbet skal vedlægges som bilag, og dine refleksionsskrivninger fra forløbet kan inddrages. Den didaktiske analyse skal være **teoretisk funderet**. Det betyder, at du med udgangspunkt i relevant pædagogisk og didaktisk teori skal gøre rede for, hvordan du vil gennemføre din analyse. Du skal desuden reflektere over, hvordan dine analyseresultater kan få betydning og værdi og være med til **at udvikle og ændre praksis**.

Der er ingen faste krav til, hvordan du skal **opbygge din opgave**, men opgaven er en akademisk opgave, og det er et krav, at du formulerer en didaktisk relevant problemformulering og med udgangspunkt i dén dels undersøger og analyserer et eksempel fra din egen undervisning, dels diskuterer didaktiske udviklingsmuligheder i forlængelse af undersøgelsen og analysen. Teopæd-opgaven skal skrives på baggrund af et af dine undervisningsforløb.

Undervisningsforløbet er dermed teopæd-opgavens case. Du kan også vælge at skrive teopæd-opgaven med udgangspunkt i et aktionslæringsforløb, du har gennemført. Men også her er udgangspunktet et undervisningsforløb. Det gælder også, hvis du lader dig inspirere af dit arbejde med **dine undersøgelser**. Hvis du inddrager aktionslæringsforløb som empiri og cases i opgaven, skal du også inddrage det eller de forløb, aktioner er udført indenfor. Det gælder også, hvis du vælger at fortsætte de undersøgelser, du foretog, i dine didaktiske aktioner eller i opgaven i fagligt samspil.